

INSTITUTUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

RAPORT DE ACTIVITATE

2024

Institutul Național de Management
al Serviciilor de Sănătate

WHO Collaborating Centre
on Health Services Management

Health management training reform in Romania

New curricula for
Health Services Management

Key outputs and deliverables	Timeline	Status
Agreement, endorsement for the strategic framework for the reform of the management system and human resources	Q3 2022	Done
3.1. Draft the amendment of Law 95/2006 to be approved by the Government and Parliament	Q4 2022	Done
3.1.1. Draft subsequent legislation based on the deliverables of Output 3.1.1.	Q4 2022	Done
3.1.2. Technical assistance support for drafting of training programmes and curriculum adaptation	Q4 2022	Done
3.1.3. Technical assistance in the identification of models of good international practice and the experience of other states for health care management	Q3 2022	Done
3.1.4. Train the Trainers on health service management	Q3 2023	Done
3.1.5. Support the NIMH for operationalisation of the body responsible for the coordination and evaluation of training programs	Q4 2024	Done
3.1.6. Support the NIMH in the development and designing of the centre of excellence in the management of health services	Q4 2024	Done

#EHMA2025

Cuprins

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PENTRU MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE.....	2
FURNIZAREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ.....	7
PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI DE CERCETARE.....	11
ANALIZE, STUDII ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ	18
ANEXE	
Anexa1 Publicații în anul 2024.....	24
Anexa 2 Prezență la evenimente științifice în anul 2024.....	29

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PENTRU MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

***Institutul Național de Management
al Serviciilor de Sănătate (INMSS)*** înființat
în baza Ordonanței nr. 14 din 13 iulie 2022
pentru modificarea și completarea Legii nr.
95/2006 privind reforma în domeniul
sănătății, prin reorganizarea Școlii Naționale
de Sănătate Publică, Management și
Perfecționare în Domeniul Sanitar

(SNSPMPDS), în scopul implementării Reformei managementului serviciilor de sănătate și a resurselor umane din sănătate din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), finanțat prin Mecanismul de redresare și reziliență al Uniunii Europene, a continuat în anul 2024 procesul de dezvoltare a capacității pentru managementul serviciilor de sănătate.

Principalele activități derulate în acest scop au avut sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în cadrul proiectului de asistență tehnică oferită Ministerului Sănătății în vederea implementării Componentei 12. Sănătate a PNRR, care a implicat un consorțiu format din Școala Națională de Sănătate Publică a Universității NOVA din Lisabona, Facultatea de Administrare a Afacerilor - IESE Business School din Barcelona, Universitatea din Milano, Asociația Europeană de Management al Serviciilor de Sănătate (EHMA) și Asociația Europeană a Managerilor de Spital.

Ca urmare a evaluării programelor de formare în managementul serviciilor de sănătate oferite în România, echipa de experți OMS a furnizat șase module de formare a formatorilor în anul 2023, respectiv: Etică și integritate în managementul serviciilor de sănătate; Sănătate publică și politici de sănătate; Inovare și transformare digitală; Organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate; Metode inovative de formare postuniversitară; Leadership și managementul schimbării. Din 222 participanți nominalizați pentru această formare, 213 (96%) au finalizat cu certificat. Deoarece unii formatori au absolvit două sau mai multe module, numărul total al persoanelor formate este de 116, din care 27 din partea INMSS.

În anul 2024, proiectul de asistență tehnică al OMS a facilitat cinci vizite de documentare a lectorilor în universitățile partenere și a furnizat 60 de module (teme de curs) care să fie adaptate de lectorii români și inserate în programele proprii de formare în managementul serviciilor de sănătate.

Vizitele de documentare a lectorilor INMSS, precum și a celor selectați de universitățile partenere ale Asociației Alianța G6 au avut loc la: Școala Națională de Sănătate Publică a Universității NOVA din Lisabona unde s-a pus accent pe sănătatea publică și funcționarea spitalelor din Portugalia, Facultatea de Administrare a Afacerilor - IESE Business School din Barcelona unde vizita a pus accentul pe proiectarea și scrierea studiilor de caz ca metodă de predare și Universitatea din Milano care a abordat mai ales subiecte legate de cercetare și metode moderne de predare. Fiecare program a avut o durată de două săptămâni și în total au beneficiat de aceste vizite de documentare un număr de 36 de participanți, din care 10 lectori de la INMSS (4 lectori la NOVA, 4 lectori la IESE și 2 lectori la Milano). Vizitele au inspirat nu doar îmbunătățirea tematicilor și formatului cursurilor oferite de INMSS, dar și subiectele de cercetare și recomandările de reformare a sistemului de sănătate din România.

Cele 60 de module (teme) dezvoltate de experții OMS sunt utilizate pentru dezvoltarea programelor de formare specifice în managementul serviciilor de sănătate sau actualizarea programelor de formare existente. Exemple de programe noi de formare ale INMSS sunt programele de formare de scurtă durată: "Actualități în contractarea și decontarea serviciilor de sănătate" (la care s-au derulat deja patru serii în anul 2024), "Managementul calității serviciilor de sănătate", "Sustenabilitatea mediului în managementul spitalicesc – politici și practici europene și internaționale", "Sănătate publică și politici de sănătate", "etică și integritate în managementul serviciilor de sănătate", "Inovare și transformarea digitală în sistemul de sănătate", "Proiectarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate", "Leadership și managementul schimbării" (ultimele șase programe de formare în pregătire).

Noile module furnizate de experții OMS vor servi ca sursă de

inspirație pentru dezvoltarea de noi programe de formare de scurtă durată pentru perfecționarea managerilor din sistemul de sănătate, precum și pentru dezvoltarea de programe de formare

pentru categorii noi de personal, așa cum prevede Reforma 3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, din PNRR: membri ai comitetelor directoare ale spitalelor; directori executivi, directori executivi adjuncți, medici șefi ai Direcțiilor Județene de Sănătate Publică; directori, medici șefi ai Caselor Județene de Asigurări de Sănătate; manageri ai Serviciilor Județene de Ambulanță; personal de conducere din structurile Ministerului Sănătății și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate; conducători ai instituțiilor aflate în subordinea și coordonarea Ministerului Sănătății; personalul cu atribuții administrative și de management din cadrul serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și ambulatoriu; personalul cu atribuții administrative și de management din structurile responsabile de domeniul sănătății din cadrul autorităților administrației publice locale.

În scopul derulării Reformei 3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, din PNRR, INMSS a încheiat, încă din anul 2023, acorduri de parteneriat cu Ministerul Sănătății și cu universitățile partenere ale Asociației Alianța G6 și a depus 3 propuneri la apelul de finanțare a acestor proiecte MS-RO32: ”Formare în managementul serviciilor de sănătate pentru personalul din sistemul public de sănătate”, ”Dezvoltarea resurselor umane din sistemul de sănătate” și ”Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul de sănătate”. De asemenea, INMSS a depus o propunere pentru finanțarea proiectului de construcție și dotare unui ”Centru de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate” la apelul MS-RO31.

Deși deciziile privind acceptarea la finanțare a proiectelor privind formarea în cadrul PNRR/2023/C12/MS/R3.2. Dezvoltarea resurselor umane din sănătate, au fost emise cu nr. 1-3 din 22.12.2023, iar decizia privind acceptarea la finanțare a proiectului depus în vederea construcției și dotării ”Centrului de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate” a fost emisă cu nr. 4 din 22.12.2023, până la finalul anului 2024, Ministerul Sănătății nu a semnat încă contractele de finanțare pentru proiectele de formare, iar contractul pentru construcția Centrului a fost semnat cu nr. 1925-4/R3 în data de 12.11.2024.

Atât personalul din cadrul Centrului de Excelență în Dezvoltarea Capacității pentru Managementul Serviciilor de Sănătate, cât și cel din cadrul Centrului de Resurse Umane, Evaluare și Analiză a Serviciilor de Sănătate din structura INMSS, ambele cu rol în implementarea Reformei managementului serviciilor de sănătate și a resurselor umane din sănătate din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) finanțat prin Mecanismul de redresare și reziliență al Uniunii Europene, precum și în fundamentarea și

implementarea politicilor Ministerului Sănătății, au beneficiat în anul 2024 și de alte forme de dezvoltare a competențelor și performanțelor profesionale. Astfel:

- 19 lectori au participat la workshop-ul cu tema "Environmental Sustainability in Hospital Management", organizat de către OMS (biroul European, biroul din România și biroul din Bonn), cu experți din cadrul EHMA, Școala de Sănătate Publică Nova din Lisabona, și Universitatea Politehnică din Milano, cu sprijinul Ministerului Sănătății ca parte a reformei 3 din PNRR cu privire la dezvoltarea capacității manageriale în sistemul de sănătate;
- 5 persoane au participat la cursul "European Climate and Health Responders" organizat de Asociația Europeană a Școlilor de Sănătate Publică (ASPHER) împreună cu Global Consortium on Climate and Health Education (GCCHE);
- 2 persoane au participat la două workshop-uri privind "Resursele umane în sănătate - măsuri pentru atragerea și retenția cadrelor medicale în zonele slab deservite" (iulie și septembrie 2024), organizate de OMS în cadrul asistenței tehnice oferite Ministerului Sănătății pentru implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență;
- 1 persoană a participat la un curs de administrare a platformei Moodle.

Ca urmare a competențelor dobândite și a activității sale, în anul 2024, Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate,

- a dezvoltat trei programe noi de perfecționare, de scurtă durată, deschise și altor categorii de personal decât personalului din spital, din care unul ("*Actualități în contractarea și decontarea serviciilor de sănătate*") deja în derulare;
- a revizuit programele de formare existente și a dezvoltat studii de caz ca material didactic;
- a fost certificat ORDA pentru desfășurarea activităților de producere a programelor pentru calculator, respectiv pentru programele de grupare și aplicația RODRGV1.1;

- a fost reacreditat ca furnizor de educație medicală continuă (EMC) de către Colegiul Medicilor din România;
- a fost desemnat de către Organizația Mondială a Sănătății, "Centru Colaborator" în domeniul Managementului Serviciilor de Sănătate, cercetare și dezvoltare a sistemelor de sănătate pentru perioada 30 septembrie 2024 – 30 septembrie 2028.

Principalele activități care vor fi desfășurate de INMSS ca Centru Colaborator OMS sunt:

- Evaluarea și promovarea sustenabilității mediului în spitale;
- Cartografierea la nivel național a acoperirii cu servicii de sănătate și a accesului la servicii;
- Realizarea unei evaluări cuprinzătoare a sistemului de asistență medicală de urgență din România.

Menționăm că la data întocmirii raportului, INMSS este singurul Centru Colaborator OMS din România (<https://apps.who.int/whocc/List.aspx?l6CEnTMYh/fzdFauOzTQLA==>, <https://apps.who.int/whocc/ReportDetails.aspx?PC5HgNC/zvknK75huAYiWg==>).

FURNIZAREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ

Formarea în domeniul sănătății publice și a managementului sanitar

Activitatea de formare în domeniul sănătății publice și a managementului sanitar, coordonată de *Centrul de Excelență în Dezvoltarea Capacității pentru Managementul Serviciilor de Sănătate* a constat în anul 2024 din următoarele programe (vezi Figura nr. 1):

- *Formare în vederea obținerii atestatului în managementul serviciilor de sănătate*, pentru medici, medici dentiști și farmaciști confirmați în grad de specialist sau primar - derulat în cinci serii, din care două serii desfășurate în centrul universitar Iași de către colaboratorii noștri de la Catedra de Sănătate Publică și Management Sanitar de la Facultatea de Medicină și Farmacie “Gr. T. Popa”; numărul total de participanți la acest program a fost de 206; două serii au început programul în anul 2023, iar alte două serii vor finaliza în anul 2025;

- *Formare în Management spitalicesc destinat managerilor de spital*, la care participă atât manageri de spital, cât și persoane implicate în structurile administrative (Ministerul Sănătății, DSP, ASSMB, Consilii locale, etc) - a avut în derulare patru serii, la care au participat un număr de 138 de persoane; una dintre serii va finaliza cursul în anul 2025;

- *Formare în Management spitalicesc pentru directorii de îngrijiri și asistenții șefi*, pentru asistenți medicali, moașe și asistenți medicali generaliști cu studii postliceale și grad principal, și pentru cei cu studii superioare absolvite cu diplomă/licență în domeniul medical care ocupă sau doresc să ocupe poziția de director de îngrijiri sau de asistent șef; în anul 2024 s-a derulat o serie de curs, pentru 30 de participanți, inițiată în anul 2023;

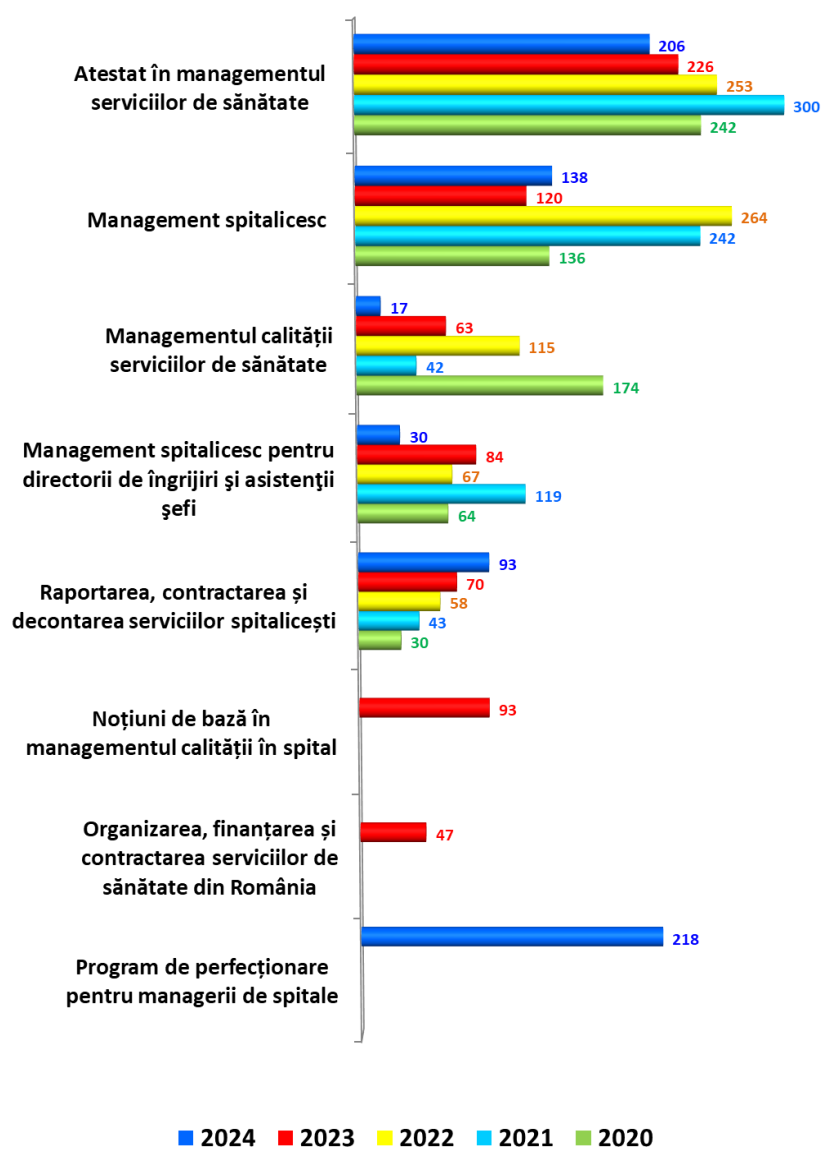
- *Formare în Managementul calității serviciilor de sănătate* organizat pentru angajații structurilor de management al calității serviciilor medicale din cadrul spitalelor, dar la care poate participa orice persoană absolventă de studii medii sau superioare care are interes în acest domeniu – a avut în anul 2024 o serie, la care au participat 17 de persoane;

- *Perfecționare pentru managerii de spitale*: programul cu tema “*Actualități în contractarea și decontarea serviciilor de sănătate*” se adresează persoanelor care au absolvit un program de formare inițială în domeniul sanitar, dețin o funcție de conducere și au obligația legală (conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 129/2022) ca, în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare și ulterior la fiecare 2 ani, să facă dovada absolvirii unuia dintre cursurile de perfecționare de scurtă durată în management sanitar sau managementul serviciilor de sănătate, avizate de Ministerul Sănătății, în baza criteriilor de calitate stabilite prin Ordinul

ministrului sănătății nr. 3143/2022 privind stabilirea criteriilor de evaluare a calității, cu modificările și completările ulterioare; în anul 2024 s-au organizat patru serii ale acestui program cu un număr total de 218 participanți;

- *Programul de formare în domeniul DRG cu titlul: “Raportarea, contractarea și decontarea serviciilor spitalicești”, destinat personalului cu atribuții în domeniul raportării și monitorizării activității clinice a spitalului, derulat de Compartimentul evaluare și analiză a serviciilor de spitalicești din cadrul Centrului de resurse umane, evaluare și analiză a serviciilor de sănătate, cu 93 de participanți în 2024.*

Figura nr. 1. Numărul de participanți pe tipuri de programe în perioada 2020-2024

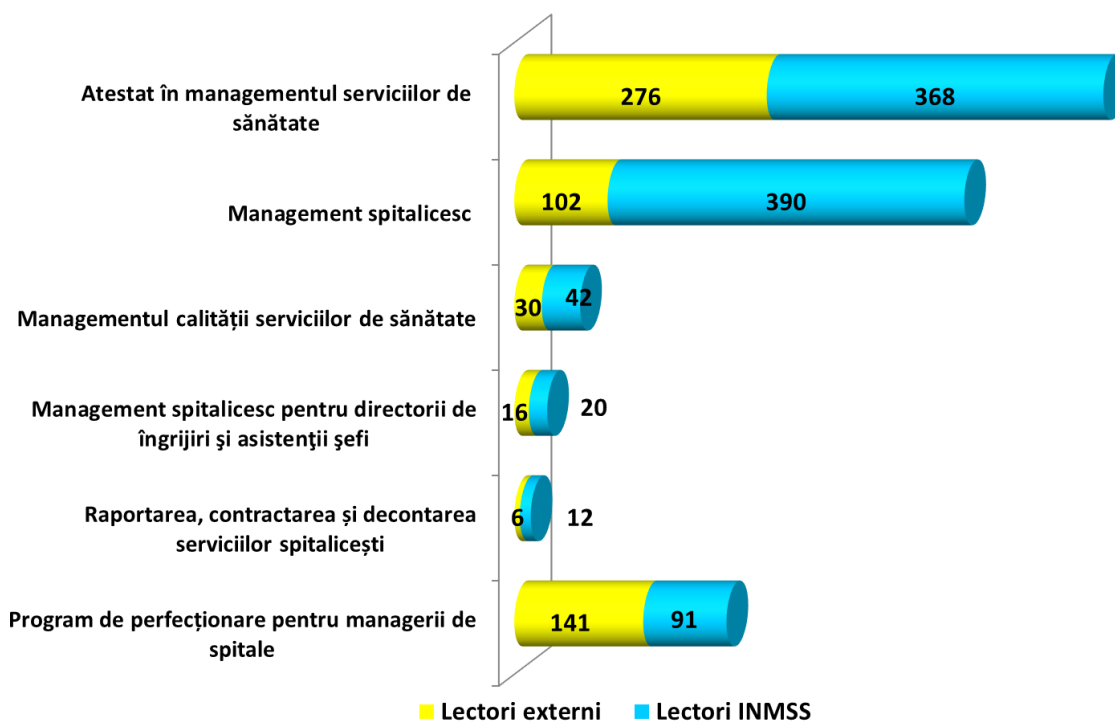

Sursa datelor: CDCMSS

Programele de formare inițială de lungă durată au fost furnizate în format hibrid, iar programele de perfecționare de scurtă durată s-au desfășurat on-line sincron pe aplicația Zoom, și au respectat prevederile Ordinului ministrului sănătății nr. 3143/2022 privind stabilirea criteriilor de evaluare a calității în vederea avizării cursurilor de perfecționare în management sanitar sau management al serviciilor de sănătate, cu completările și modificările ulterioare. Înscrierea la programele de formare în management se face din 2024 pe platforma PERFMED administrată de Serviciul de formare resurse umane.

La programele de formare ale INMSS au fost cooptați și lectori externi, atât pentru a completa expertiza lipsă sau insuficientă în cadrul Institutului, cât și pentru a ilustra cursurile cu exemple și cazuri reale de management modern din cadrul unor spitale performante sau cu situația reală și actuală a contractării serviciilor de sănătate de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Numărul total de ore de predare efectivă realizate în cadrul programelor de formare în domeniul managementului serviciilor de sănătate furnizate în anul 2024 a fost de 1.494 de ore, din care 923 ore au fost susținute de lectorii proprii (62%), iar 571 ore (38%) au fost susținute de către colaboratori externi (vezi Figura nr. 2).

Figura nr. 2. Distribuția orelor didactice susținute de lectori pe tipuri de program, 2024

Sursa datelor: CDCMSS

Programe de formare și dezvoltare profesională în domenii prioritare ale sistemului de sănătate din România

Serviciul formare resurse umane din cadrul Centrului de resurse umane, evaluare și analiză a serviciilor de sănătate a organizat în cursul anului 2024 un total de 47 de programe cu 124 de serii de curs pentru un număr de 4.183 participanți. De asemenea, s-a inițiat organizarea de noi programe de specializare pentru asistenți medicali în anul 2025, la care s-au înscris 306 asistenți pentru programele de reconversie și 435 pentru programe de dezvoltarea abilităților. De menționat că înscrierile nu s-au finalizat, vor continua până pe data de 20 ianuarie 2025. Structura programelor, a numărului de serii și a numărului de participanți pentru anul 2024 este redată în Tabelul nr. 1.

Tabel nr.1 Număr de programe, serii și număr total de participanți la fiecare tip de program, derulate și finalizate în anul 2024

Tip de programe de formare	Nr. programe din fiecare tip	Nr. total de serii pentru fiecare tip de program	Nr. total participanți pentru fiecare tip de program
Atestate	12	24	542
EMC medici	4	7	158
EMC asistenți medicali*	6	22	650
EMCD medici	4	4	118
EMCD asistenți medicali	2	2	33
Specializare asistenți medicali – reconversie profesională	5	13	575
Specializare asistenți medicali – dezvoltare abilități	6	24	735
Ambulanțieri și registratori	4	22	1.0114
Autopsieri și tanatopractori	4	6	258
Total	47	124	4.183

EMC – educație medicală continuă; EMCD – educație medicală continuă la distanță

* include și alte categorii profesionale

În anul 2024 *Serviciul formare resurse umane* a organizat un program nou de formare în vederea obținerii atestatului de studii complementare, respectiv pentru *Laserterapie de joasă și infra joasă energie (LLLT) în practica clinică*. Examenele de absolvire pentru programele de specializare a asistenților medicali care s-au finalizat în anul 2024 vor fi organizate la începutul anului 2025. La examenele teoretice și practice susținute la sfârșitul programelor de formare teoretică și practică pentru autopsieri și tanatopractori s-au prezentat și au promovat 276 absolvenți.

PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI DE CERCETARE

În anul 2024 au fost în derulare 4 proiecte cu finanțare din programe europene. Două proiecte finanțate în cadrul programului ”UE pentru sănătate” EU4Health (2021-2027) al Direcției Generale pentru Sănătate și Siguranță Alimentară (DG SANTE), gestionat de Comisia Europeană cu sprijinul European Health and Digital Executive Agency (HaDEA):

- VAX-Action - Project 101133273 (2023-2026), ”VAX-Action: tackling effectively vaccine hesitancy in Europe” / ”VAX-Action: abordarea eficientă a ezitării față de vaccinare în Europa”, derulat sub coordonarea Universității NOVA din Lisabona, în care INMSS este coordonator pentru pachetul de lucru WP5 – Implementarea de intervenții care se adresează concepțiilor și informațiilor greșite ale populațiilor vulnerabile;
- TEHDAS 2 - Project 101176773 (2024-2026), ”The Second Joint Action towards the European Health Data Space” / ”A doua acțiune comună pentru realizarea Spațiului european al datelor privind sănătatea”, derulat sub coordonarea Fondului Finlandez pentru Inovare (Finnish Innovation Fund Sitra), în care INMSS este partener la pachetul de lucru WP6 – Accesul la date.

Un proiect derulat în cadrul unui parteneriat finanțat prin Programul COST (European Cooperation in Science & Technology):

- ERNST - CA19113 (2020-2024), ”European Researchers Network Working on Second Victims” / ”Rețeaua lucrativă a cercetătorilor din Europa asupra victimelor secundare ale efectelor adverse ale îngrijirilor de sănătate (profesioniști)”; derulat de un consorțiu constituit din 22 de parteneri din 13 țări. Proiect finalizat în 14.09.2024.

În anul 2024, din cele 5 proiecte pentru care INMSS a depus solicitare de finanțare din cadrul PNRR, au fost inițiate doar două:

- Digitalizarea Institutului Național de Management al Serviciilor de Sănătate pentru optimizarea fluxurilor interne și interacțiunii cu terții (2024-2025), Componenta C7 PNRR – Transformare digitală I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină; Investiția specifică: I3.2 - Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea MS; COD APEL MS-732;

- Proiect de construcție și dotare unui "Centru de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate", Componenta C12 – Sănătate, Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, COD APEL: MS-R031 pentru construcții de centre; contractul de finanțare pentru acest proiect a fost semnat cu nr. 1925-4/R3 în data de 12.11.2024.

"VAX-Action: tackling effectively vaccine hesitancy in Europe" / "VAX-Action: abordarea eficientă a ezitării față de vaccinare în Europa"

Proiectul (<https://vax-action.eu/>), este implementat de un consorțiu constituit din 8 parteneri¹ din 6 țări, sub coordonarea Institutului de Igienă și Medicină Tropicală (Instituto de Higiene e Medicina Tropical/IHMT) a Universității NOVA din Lisabona. Durata proiectului este de 30 de luni (1 decembrie 2023 - 31 mai 2026) și este finanțat de Comisia Europeană, prin Programul EU4Health (Grant Agreement nr.101133273), și prin resurse proprii.

Scopul proiectului este de a sprijini statele membre ale UE și instituțiile relevante să implementeze intervenții adaptate, bazate pe evidențe în vederea reducerii ezitării față de vaccinare. Obiectivele specifice ale proiectului constau în:

- Maparea intervențiilor de creștere a ratei vaccinărilor implementate până în prezent (WP2)
- Identificarea problemelor întâmpinate în implementarea acestor intervenții (WP2)
- Dezvoltarea de intervenții bazate pe evidențele aduse de cercetare (WP4, WP5)
- Implementarea și evaluarea acestor intervenții în acțiuni pilot (WP4, WP5, WP3)
- Realizarea unei strategii sustenabile, bazată pe cercetare pentru implementarea continuă a acestor intervenții, însoțită de metodologii și sugestii pentru extindere la nivelul întregii UE (WP6)

¹ University Vita-Salute San Raffaele, Milan, ITALY; Institut Pasteur, FRANCE; École des Hautes Études en Santé Publique (EHESP), FRANCE; Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate, ROMANIA; The Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER), BELGIUM; Catholic University of the Sacred Heart, Rome, ITALY; Institute of Public Health, University of Porto (ISPUP), PORTUGAL; Institute for Postgraduate Medical Education (IPVZ), CZECHIA

Intervențiile dezvoltate, implementate și evaluate în cadrul acestui proiect privesc atât personalul medical, cât și populația. INMSS este coordonator pentru pachetul de lucru WP5 – Implementarea de intervenții care se adresează concepțiilor și informațiilor greșite ale populațiilor vulnerabile.

Activitatea propriu-zisă a echipei INMSS în cadrul grupului de lucru WP5 a început la 1 septembrie 2024, după o prealabilă consultare a

raportului cercetării realizate de grupul de lucru WP2 care a identificat intervențiile existente și problemele întâmpinate la implementarea lor, precum și documentare din alte surse. În baza evidențelor identificate, au fost elaborate: protocolul intervenției care se va implementa simultan, pe un eșantion de pacienți de 65 de ani și peste ezitanți față de vaccinarea contra gripei, în București, Paris, Porto, Praga și Roma; intervenția de implementat care a constatat în scenariul unui scurt film de animație cu mesaj pozitiv pentru a reduce ezitarea la vaccinare; chestionarele și alte instrumente de culegere a datelor, precum și indicatorii de evaluare.

Protocolul și toate documentele anexe au fost predate ca livrabile la termenele convenite, și după acceptarea lor au fost transmise celorlalte instituții implementatoare pentru a se familiariza cu metodologia în vederea adaptării protocolului intervenției la condițiile specifice din fiecare țară și a elaborării propriului protocol și plan de implementare a intervenției.

Implementarea celor două intervenții, direct asupra populației ezitante la vaccinare (WP5) și cea asupra personalului medical care vine în contact cu aceștia și îi îndrumă asupra oportunității vaccinării (WP4) va începe în luna martie 2025 și se va încheia în decembrie 2025.

TEHDAS 2 - "The Second Joint Action towards the European Health Data Space" / "A doua acțiune comună pentru realizarea Spațiului european al datelor privind sănătatea"

Acțiunea comună TEHDAS 2 (<https://tehdas.eu/>) pregătește terenul pentru implementarea armonizată a utilizării secundare a datelor medicale în Spațiul European al Datelor Medicale - EHDS. Proiectul a

început în luna mai 2024, fiind continuare a proiectului TEHDAS 1 care a dezvoltat principiile aplicabile la nivel european pentru utilizarea datelor secundare privind sănătatea și se va încheia în decembrie 2026. TEHDAS 2 este realizat de un consorțiu de 66 de instituții partenere din 29 de țări europene și este coordonat de Fondul Finlandez pentru Inovare (Finnish Innovation Fund Sitra). Proiectul este, de asemenea, finanțat de Comisia Europeană, prin Programul EU4Health (Grant Agreement nr. 101176773), și prin resurse proprii.

Scopul proiectului este de a dezvolta ghiduri și specificații tehnice comune pentru a facilita accesul la datele medicale și a consolida colaborarea la nivel european în utilizarea eficientă a datelor. Utilizarea secundară a datelor medicale crește competitivitatea cercetării și inovării europene în sectorul de sănătate și în final asta va duce la o mai bună sănătate publică în Europa. Rezultatele așteptate ale proiectului vor sprijini, de asemenea, statele membre în implementarea EHDS la nivel național.

În cadrul proiectului se vor crea modele operaționale și de colaborare pentru politicile comune (WP4), se vor identifica și descrie seturile de date existente (WP5), se vor identifica metode de îmbunătățire a accesului la date (WP6), se va asigura un cadru tehnic de prelucrare a datelor într-un mediu securizat (WP7), și se vor informa cetățenii despre modul în care sunt utilizate datele lor (WP8).

În anul 2024 s-au elaborat patru documente care să fie postate la începutul anului 2025 pentru consultare publică:

- Proiectul ghidului pentru deținătorii de date privind descrierea datelor (WP5);
- Proiectul specificațiilor tehnice pentru un catalog național de metadate (WP5);
- Proiectul ghidului pentru utilizatorii de date privind modul de utilizare a datelor într-un mediu de procesare securizat (WP7);
- Proiectul ghidului pentru utilizatorii de date privind bunele practici de aplicare pentru solicitările și accesul la date (WP6).

La realizarea ultimului document a participat și INMSS. Acesta prezintă în detaliu pașii pentru solicitarea accesului la datele medicale în temeiul regulamentului EHDS, ajutând utilizatorii de date să înțeleagă procesul de solicitare, reglementările care trebuie respectate și condițiile de utilizare a datelor.

**"European Researchers Network
Working on Second Victims" / "Rețeaua
lucrativă a cercetătorilor din Europa asupra
victimelor secundare ale efectelor adverse ale
îngrijirilor de sănătate (profesioniștii)"**

ERNST

The European Researchers' Network
Working on Second Victims

Proiectul ERNST - CA19113 (<https://cost-ernst.eu/>), la care participă o rețea de 46 de instituții de cercetare din 27 de țări europene și cercetători din alte 9 țări din afara Europei, s-a derulat în perioada 15 septembrie 2020 – 14 septembrie 2024, și a fost finanțat prin Programul de Cooperare Europeană pentru Știință și Tehnologie COST JA 2018-2022.

Scopul acestui proiect este de a facilita discuțiile și de a împărtăși cunoștințele științifice, perspectivele și cele mai bune practici privind evenimentele adverse în instituțiile medicale, pentru a pune în aplicare eforturile comune de sprijinire a victimelor secundare și de a introduce un dialog deschis între părțile interesate cu privire la consecințele fenomenului de "victimă secundară", bazate pe o colaborare transnațională care integrează diferite discipline și abordări.

Activitățile au constat în: revizia sistematică asupra intervențiilor realizate în alte sectoare și asupra intervențiilor care s-au dovedit eficace în sprijinirea victimelor secundare (WP2); studiu observațional asupra modelelor de abordare a fenomenului victimelor secundare în Europa și analiza intervențiilor implementate în țările participante; dezvoltarea de studii de caz și a unui manual de formare (WP3); analiza nevoii de formare în rândul personalului medical; studiu observațional bazat pe tehnici calitative asupra principalelor lipsuri din curricula de formare a personalului medical, pentru a putea completa formarea în domeniul securității pacientului în Europa (WP4).

INMSS a participat la activitățile realizate în cadrul grupului de lucru WP2. Pe lângă

rapoartele specifice, rezultatele studiului au fost diseminate prin articole și prezentări la evenimente științifice. Experții INMSS au contribuit la articolele: *"An Evidence and Consensus-Based Definition of Second Victim: A Strategic Topic in*

Healthcare Quality, Patient Safety, Person-Centeredness and Human Resource Management", publicat în International Journal of Environmental Research and Public Health 2022; 19(24):16869, "The European Researchers' Network Working on Second Victim (ERNST) Policy Statement on the Second Victim Phenomenon for Increasing Patient Safety", publicat în Public Health Review 2024; 45:1607175 (<https://cost-ernst.eu/repository/>).

"Digitalizarea Institutului Național de Management al Serviciilor de Sănătate pentru optimizarea fluxurilor interne și interacțiunii cu terții"

Proiectul este finanțat în cadrul Componentei C7 a PNRR – Transformare digitală I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină; Investiția specifică: I3.2 - Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea MS; COD APEL MS-732 și se implementează în perioada 17 Aprilie 2024 – 30 Septembrie 2025.

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea unui cadru operațional, digital, integrat, la nivelul INMSS cu rol în coordonarea și alocarea eficientă a resurselor, optimizarea fluxurilor și proceselor interne, îmbunătățirea interoperabilității cu bazele de date din sistem în vederea eficientizării activității instituționale și a sprijinirii deciziilor din domeniul sanitar

În cadrul acestui proiect INMSS va dezvolta și operaționaliza o platformă de schimb și integrare de informații care să includă centralizarea serviciilor de sănătate, generarea de hărți și de indicatori privind serviciile de sănătate, să realizeze managementul datelor DRG, actualizarea automată a aplicației de colectare date SMDP, codificator digital pentru diagnostice, colectare digitală a datelor de cost, registrul experților în managementul serviciilor de sănătate, și integrarea acestora într-o platformă digitală, inclusiv legătura cu secțiuni deja dezvoltate în site-ul INMSS, precum: Revista de

► **Proiectul:** Digitalizarea Institutului Național de Management al Serviciilor de Sănătate pentru optimizarea fluxurilor interne și interacțiunii cu terții

► **Beneficiarul:** Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate

► **Obiectivul proiectului:** Dezvoltare cadru operațional optimizare fluxuri și procese, interoperabilitate și suport decizional

► **Valoarea totală a proiectului:** 4.634.674,79 lei

► **Valoarea contribuției comunitare a proiectului:** 4.634.674,79 lei

► **Termenul de finalizare:** 30 septembrie 2025

„PNRR. Finanțat de Uniunea Europeană - Următoarea Generație UE“
„PNRR: Fonduri pentru România modernă și reformată!“
 Website - <https://mfe.gov.ro/pnrr/> Facebook - <https://www.facebook.com/PNRROfficial>

management în sănătate, DRG.ro, Perfmed.ro. De asemenea, se vor achiziționa echipamentele necesare și se va instrui personalul. Pe parcursul anului 2024 au fost demarate procedurile de achiziții de echipamente și de servicii de dezvoltare a platformei.

”Centru de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate”

Proiectul a fost acceptat pentru finanțare din Componenta C12 – Sănătate, Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, COD APEL: MS-R031 pentru construcții de centre prin decizia nr. 4 din 22.12.2023. Contractul de finanțare pentru acest proiect a fost semnat de Ministerul Sănătății cu nr. 1925-4/R3 în data de 12.11.2024.

INMSS a identificat terenul pentru construcția Centrului în intravilanul orașului Otopeni, județul Ilfov, actualmente în administrarea Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie ”Ana Aslan” și a inițiat demersurile pentru dezmembrarea și trecerea acestuia în administrarea INMSS.

Pentru celelalte proiecte pentru care INMSS a depus solicitare de finanțare din cadrul PNRR, în anul 2023 în cadrul Investiției specifice Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, și care privesc componenta de formare în managementul serviciilor de sănătate, managementul resurselor umane, etică și integritate, deși admise la finanțare tot în data de 22.12.2023, nu a fost semnat încă contractul de finanțare de către Ministerul Sănătății.

În vederea implementării acestor trei proiecte de formare, INMSS a continuat să își dezvolte capacitatea de formare în managementul serviciilor de sănătate cu ajutorul OMS care oferă asistență tehnică Ministerului Sănătății pentru implementarea PNRR. În baza noilor cunoștințe și aptitudini acumulate, a îmbunătățit programele de formare existente, a dezvoltat trei noi programe și a și început formarea continuă a managerilor din sistemul de sănătate.

ANALIZE, STUDII, ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Prin contractul de prestări servicii încheiat cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), în baza legii 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, INMSS prin Centrul de Resurse Umane, Evaluare și Analiză a Serviciilor de Sănătate, administrează baza de date DRG_Național, în care, toate spitalele din România aflate în relație contractuală cu CNAS transmit lunar un set minim de date privind activitatea clinică, la nivel de pacient.

Datele sunt confirmate clinic, episoadele de spitalizare sunt clasificate pe grupe de diagnostic, iar rapoartele sunt transmise Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, în vederea efectuării plății serviciilor.

Pe baza datelor colectate, de asemenea, anual, sunt realizate studii și analize solicitate de CNAS în vederea luării deciziei privind rambursarea serviciilor spitalicești și actualizarea reglementărilor în vigoare privind condițiile furnizării serviciilor spitalicești, analize solicitate de Ministerul Sănătății în vederea luării deciziei asupra politicilor de sănătate, precum și studii și cercetări de interes științific pentru INMSS sau pentru alți parteneri.

Principalele analize realizate pentru Casa Națională de Asigurări de Sănătate constau în:

- Analiza și calculul tarifului pe caz ponderat (TCP) și a principalilor indicatori ai activității spitalicești (Indicele de Case Mix – ICM, duratele medii de spitalizare – DMS etc.) la nivel de spital – anual și la solicitare (în medie 3-4 solicitări pe an);
- Analiza erorilor de codificare cu impact în decontare (trimestrial, anual);
- Analiza primelor 50 spitale care au avut cea mai mare proporție a DRG-urilor scumpe din totalitatea externărilor raportate și validate (trimestrial, anual);
- Analiza primelor 10 proceduri chirurgicale care generează cele mai mari diferențe în clasificarea cazurilor, din punct de vedere al cazurilor ponderate (trimestrial, anual);
- Analiza, monitorizarea și confirmarea cazurilor raportate de unitățile sanitare (lunar, trimestrial, anual);

- Analiza SMDP și clasificarea pacienților externați pe grupe de diagnostice (lunar, trimestrial, anual).

Alte analize specifice realizate la solicitarea CNAS în 2024 sunt:

- Analiza statistică privind pacienții cu intervenție de implantare de stimulator cardiac în cadrul Programului Național de Boli Cardiovasculare;
- Analiza statistică privind pacienții cu operații non-invazive de implantare trans-cateter a valvei aortice, în perioada 2021-2024;
- Analiza statistică privind numărul de proceduri asupra cristalinului efectuate pentru cataractă, în perioada 2020-2023;
- Analiza statistică privind intervenția chirurgicală de tip prostactectomie radicală, în anul 2018;
- Analiza statistică privind copiii născuți din mame ucrainene, în perioada 2022-2024;
- Analiza statistică privind avorturile terapeutice și la cerere, la persoane de peste 14 ani, în anul 2023;
- Analiza statistică privind unitățile sanitare care au efectuat intervenții chirurgicale pentru pacienții diagnosticați cu spina bifida, în perioada 2022-2023;
- Analiza statistică privind serviciile de spitalizare de zi pentru tratamentul anemiei carentiale, în perioada 2018-2023;
- Analiza statistică privind unitățile sanitare care au efectuat intervenția chirurgicală de reimplantare uretero-vezicală, în perioada 2021-2024;
- Analiza statistică privind numărul internărilor în spitalele și secțiile de psihiatrie pentru depresie, în perioada 2019-2023;
- Analiza statistică privind examinările din spitale prin intermediul aparaturii de înaltă performanță, în anul 2023;
- Analiza statistică privind numărul de nașteri/avorturi pe grupe de vârstă, în perioada ianuarie 2023-martie 2024.

La solicitarea Ministerului Sănătății, în anul 2024, INMSS a realizat următoarele analize:

- Analiza statistică a cazurilor internate de adolescenți cu afecțiuni determinate de factori de risc comportamental;
- Analiza statistică a cazurilor internate ca urmare a efectelor consumului de alcool și tutun;
- Analiza mortalității infantile și perspective asupra intervențiilor naționale;

- Analiza statistică a cazurilor internate cu boli cronice rare, în perioada 2020-2023;
- Analiza statistică privind numărul pacienților minori bolnavi de cancer din România;
- Analiza statistică privind bolile autoimune și afecțiunile oncologice raportate în anul 2023;
- Situație privind numărul de internări la ATI și numărul de decese în anul 2024 pe județe, raportate zilnic, pentru pacienți cu COVID;
- Analiza statistică privind victimele accidentelor rutiere;
- Analiza statistică privind activitatea spitalelor publice/private în contract cu CNAS, în anul 2019 și în anul 2023 (pentru reforma Milestone364 din PNRR);
- Analiza statistică privind pacienții cu cardiomiopatie hipertrofică, necesară în estimarea populației eligibile pentru programul național de sănătate;
- Analiza statistică privind pacienții cu scleroză multiplă și volumul serviciilor acordate acestora;
- Calcularea unor indicatori de monitorizare pentru completarea Strategiei Sănătății Reproduse;
- Analiza statistică privind pacienții cu intervenții de micșorare a stomacului;
- Analiza statistică privind pacienții cu anumite afecțiuni endocrine, raportați în perioada 2019-2023;
- Calcularea indicatorilor de management în vederea evaluării managerilor unităților sanitare din subordinea Ministerului Sănătății.

Expertiza INMSS a fost, de asemenea, utilizată prin solicitarea participării la ședințe lucrative sau în grupurile tehnice de lucru organizate la Ministerul Sănătății, precum și prin solicitarea de către Ministerul Sănătății sau de alte autorități competente de elaborare sau revizie de rapoarte sau alte materiale:

- Participare la întâlnire de lucru, alături de MS și CNAS în vederea armonizării prevederilor Ordinului nr. 3514/2023 cu cele ale Ordinului 1782/576/2006, referitoare la autorizarea organizării și funcționarea serviciilor de îngrijiri paliative;
- Completarea chestionarului OECD/EUROSTAT/OMS cu privire la statistici nemonetare de sănătate și elaborarea Rapoartelor necesare pentru ancheta “2023 Hospitals Purchasing Power Parity (PPP) Survey” din cadrul Programului Eurostat-OECD PPP, realizate în cadrul convenției de colaborare cu Institutul Național de Statistică;
- Raportare către Eurostat a stadiului implementării ICD-11, în concordanță cu domeniul de activitate și atribuții;

- Actualizarea sistemului RoDRGv.1 în concordanță cu situații concrete semnalate, cu informarea MS și CNAS;
- Participare la discutarea propunerii de Strategie de Cooperare între OMS și Ministerul Sănătății din România;
- Participarea la grupurile tehnice de experți responsabili cu elaborarea punctelor de vedere tehnice asupra documentelor aflate în dezbatere la nivel european și asigurarea reprezentării la reuniunile structurilor de lucru ale instituțiilor Uniunii Europene:
 - Sisteme de indicatori pentru evaluarea performanței sistemelor de sănătate
 - Sisteme de informații de sănătate
 - Programul de acțiune a Uniunii Europene în domeniul sănătății pentru perioada 2021 - 2027 (EU4Health)
- Participare la Grupul de lucru din cadrul Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe;
- Participare la Grupul de lucru pentru procesul de aderare al României la OCDE;
- Participare la Misiunea de evaluare OECD a sistemului sanitar din România;
- Participare la Misiunea de documentare a OECD în vederea implementării proiectului de evaluare a efectelor schimbărilor demografice la nivelul regiunilor Uniunii Europene;
- Participare la grupul tehnic de lucru pentru elaborarea Masterplanului pentru digitalizarea sistemului medical din România;
- Colaborare cu Observatorul European pentru Sisteme și Politici de Sănătate în vederea

organizării unui ”*Dialog despre politici pe tema screening-ului pentru cancerul de col uterin în România*”, la solicitarea Ministerului Sănătății din România, și cu sprijinul Biroului pentru România al Organizației Mondiale a Sănătății.

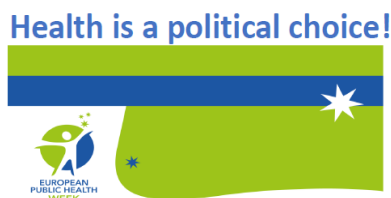
Baza de date RO_DRG a fost utilizată și pentru elaborarea a numeroase studii și cercetări ale căror rezultate au fost comunicate în dezbateri publice, în cadrul unor evenimente cu caracter științific sau au fost publicate.

În anul 2024 specialiștii INMSS au publicat 23 de articole științifice (vezi Anexa nr. 1), dintre care 10 publicate în reviste cotate ISI (International Scientific Indexing) și 11 articole în revista editată de INMSS "Management în sănătate". Revista, publicată trimestrial, bilingv, este inclusă în patru baze de date internaționale: Google Scholar, Index Copernicus, DOAJ (Directory of Open Access Journals), SCOPUS și furnizează informații de specialitate în management general și management aplicat în domeniul sănătății. Cele 4 numere publicate în 2024 au inclus 4 interviuri cu manageri din sistemul de sănătate și 16 articole științifice.

Tot în anul 2024 specialiștii INMSS au avut 32 de participări active (prezentări, discuție de lucrări, moderare, contribuție mese rotunde, etc) la evenimente științifice, din care 17 la evenimente internaționale (vezi Anexa nr. 2).

În anul 2024 INMSS a participat la evenimentul European Public Health Week organizat

Colorectal cancer screening in public policies in Romania Screeningul cancerului colorectal în politicile publice din România

Autori – Dr. Lavinia Panait, Dr. Georgeta Popovici, Dr. Sorana Lixandru, Dr. Marius Ciutan

13 mai 2024

de EUPHA (Asociația Europeană de Sănătate Publică) în perioada 13-17 mai 2024, prin susținerea unei conferinței cu tema "Screeningul cancerului colorectal în politicile publice din România".

În calitate de membru al Asociației Europene de Management Sanitar (EHMA), INMSS a fost co-organizator al conferinței cu tema "Shaping and managing innovative health ecosystems", care a avut loc în perioada 5-7 iunie 2024 la București.

Conferința EHMA 2024 a reunit la București peste 400 de participanți din peste 45 de țări. Evenimentul a întrunit 48 de sesiuni cu peste 200 de lucrări prezentate.

INMSS a fost implicat în elaborarea conceptuală a tematicii conferinței, în conceptualizarea și organizarea uneia din cele trei sesiuni plenare, având ca temă prioritizarea cheltuielilor și a investițiilor ("What to finance first? Prioritising investments and Spending") și a participat cu un studiu de caz la workshopul organizat de OMS privind practicile internaționale legate de existența unui corp profesional de experți în managementul

serviciilor de sănătate ("Workshop on International Practices for the professional body of experts in the management of health services").

Experți din cadrul INMSS au participat la revizia științifică a rezumatelor lucrărilor depuse pentru a fi prezentate în cadrul conferinței și la moderarea a patru sesiuni științifice. De asemenea, INMSS a participat prin prezentarea a 10 lucrări științifice (din care opt prezentări orale și două postere).

Anexa 1

Publicații în anul 2024

Nr. crt.	Titlu lucrare	Autori	Revista	Factor de impact ISI/JCR	Alte categorii CNCSIS / BDI
1	Patterns, predictors, and patient-reported reasons for antidepressant discontinuation in the WHO World Mental Health Surveys.	Kazdin, A. E., Harris, M. G., Hwang, I., Sampson, N. A., Stein, D. J., Viana, C. M., Vigo, D. V., Wu, C.-S., Aguilar-Gaxiola, S., Alonso, J., Benjet, C., Bruffaerts, R., Caldas-Almeida, J. M., Cardoso, G., Caselani, E., Chardoul, S., Cia, A., de Jonge, P., Gureje, O., Haro, J. M., Karam, E. G., Kovess-Masfety, V., Navarro-Mateu, F., Piazza, M., Posada-Villa, J., Scott, K. M., Stagnaro, J. C., ten Have, M., Torres, Y., Vlădescu, C. , & Kessler, R. C.	<i>Psychol Med.</i> 2024 Jan;54(1):67-78. doi: 10.1017/S0033291723002507. Epub 2023 Sep 14. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37706298/	10.592	
2	The case for eliminating excessive worry as a requirement for generalized anxiety disorder: a cross-national investigation.	Ruscio AM, Rassaby M, Stein MB, Stein DJ, Aguilar-Gaxiola S, Al-Hamzawi A, Alonso J, Atwoli L, Borges G, Bromet EJ, Bruffaerts R, Bunting B, Cardoso G, Chardoul S, de Girolamo G, de Jonge P, Gureje O, Haro JM, Karam EG, Karam A, Kiejna A, Kovess-Masfety V, Lee S, Navarro-Mateu F, Nishi D, Piazza M, Posada-Villa J, Sampson NA, Scott KM, Slade T, Stagnaro JC, Torres Y, Viana MC, Vlădescu C , Zarkov Z, Kessler RC; World Mental Health Survey collaborators.	<i>Psychol Med.</i> 2024 Oct 4;54(12):1-12. doi: 10.1017/S003329172400182X. Online ahead of print. PMID: 39364896	10.592	
3	Proof-of-concept of a data-driven approach to estimate the associations of comorbid mental and physical disorders with global health-related disability.	de Vries, Y. A., Alonso, J., Chatterji, S., de Jonge, P., Lokkerbol, J., McGrath, J. J., Petukhova, M. V., Sampson, N. A., Sverdrup, E., Vigo, D. V., Wager, S., Al-Hamzawi, A., Borges, G., Bruffaerts, R., Bunting, B., Chardoul, S., Karam, E. G., Kiejna, A., Kovess-Masfety, V., Navarro-Mateu, F., Ojagbemi, A., Piazza, M., Posada-Villa, J., Sasu, C. , Scott, K. M., Tachimori, H., ten Have, M., Torres, Y., Viana, M. C., Zamparini, M., Zarkov, Z. & Kessler, R. C.	<i>International Journal of Methods in Psychiatric Research.</i> 2024 Mar; 33(1): e2003. Published online 2023 Dec 29. doi: 10.1002/mpr.2003 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10756326/	4.182	

4	An exploration of available methods and tools to improve the efficiency of systematic review production: a scoping review	Affengruber L, van der Maten MM, Spiero I, Nussbaumer-Streit B, Mahmić-Kaknjo M, Ellen ME, Goossen K, Kantorova L, Hooft L, Riva N, Poulentzas G, Lalagkas PN, Silva AG, Sassano M, Sfetcu R , Marqués ME, Friessova T, Baladia E, Pezzullo AM, Martinez P, Gartlehner G, Spijker R.	<i>BMC Med Res Methodol.</i> 2024 Sep 18;24(1):210. doi: 10.1186/s12874-024-02320-4. PMID: 39294580; PMCID: PMC11409535.	3.9	
5	AutoML-Driven Insights into Patient Outcomes and Emergency Care During Romania's First Wave of COVID-19	Simon, S.C.S.; Bibi, I.; Schaffert, D.; Benecke, J.; Martin, N.; Leipe, J.; Vladescu, C. ; Olsavszky, V.	<i>Bioengineering</i> 2024, 11, 1272. https://doi.org/10.3390/bioengineering11121272	3.8	
6	Primary prevention in hospitals in 20 high-income countries in Europe – a case of not “making every contact count”?	Rechel B, Durvy B, Figueiredo Augusto G, Aujoulat I, Behmane D, Bensadon AC, Burke S, D'Agostino M, Davidovics K, Dayan M, De Belvis AG, de Jong J, Dubas-Jakóbczyk K, Fronteira I, Gabriel E, Greco G, Groenewegen P, Smith Jervelund S, Kantaris M, Kroneman M, Farkas-Lainscak J, Maurice B, Mac Conghail L, Murauskiene L, Poldrugovac M, Rákosy Z, Scintee SG , Sowada C, Turblin F, Vankova D, Velkey Z, Vladescu C , Vocanec D, Vrangbæk K, Wünscher J, Ylitörmänen T	<i>Health Policy</i> Available online 8 November 2024, 105199 In Press, Journal Pre-proof https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0168851024002094	3.6	
7	The European Researchers' Network Working on Second Victim (ERNST) Policy Statement on the Second Victim Phenomenon for Increasing Patient Safety	Jose Mira, Irene Carillo, Susanna Tella, Kris Vanhaecht, Massimiliano Panella, Deborah Seys, Marius-Ionut Ungureanu, Paulo Sousa, Sandra C. Buttigieg, Patricia Vella-Bonanno, Georgeta Popovici , Einav Srulovici, Sofia Guerra-Paiva, Bojana Knezevic, Susana Lorenzo, Peter Lachman, Shin Ushiro, Susan D. Scott, Albert Wu, Reinhard Strametz for ERNST Consortium	<i>Public Health Rev</i> , 18 September 2024 Volume 45 - 2024 https://doi.org/10.3389/phrs.2024.1607175	3.5	
8	Factors associated with satisfaction and perceived helpfulness of mental healthcare: a World Mental Health Surveys report	Meredith G. Harris, Alan E. Kazdin, Richard J. Munthali, Daniel V. Vigo, Dan J. Stein, Maria Carmen Viana, Sergio Aguilar-Gaxiola, Ali Al-Hamzawi, Jordi Alonso, Laura Helena Andrade, Brendan Bunting, Stephanie Chardoul,	<i>Int J Ment Health Syst</i> 18, 11 (2024). Published: 01 March 2024 https://doi.org/10.1186/s13033-024-00629-7	3.463	

		Oye Gureje, Chiyi Hu, Irving Hwang, Elie G. Karam, Fernando Navarro-Mateu, Daisuke Nishi, Ricardo Orozco, Nancy A. Sampson, Kate M. Scott, Cristian Vladescu , Bogdan Wojtyniak, Miguel Xavier, Zahari Zarkov and Ronald C. Kessler			
9	Factors Influencing Health Care Providers Payment Reforms in Central and Eastern European Countries	Ndayishimiye C, Tambor M, Behmane D, Dimova A, Dūdele A, Džakula A, Erasti B, Gaál P, Habicht T, Hroboň P, Murauskienė L, Palicz T, Scîntee SG , Šlegerová L, Vladescu C , and Dubas-Jakóbczyk K.	<i>INQUIRY. The Journal of Health Care Organization, Provision, and Financing</i> 2024 Jan-Dec:61:4695802 41287626. doi: 10.1177/00469580241287626. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39344025/	2.3	
10	Sustainable Healthcare Development in Romania: Comparative Cluster Analysis of Hospitalisation Indicators from 2019 and 2023 Highlighting Regional Disparities.	Narcis Copcă, Constanța Mihăescu-Pinția , Marina Diana Agafiței, Simona Stamule, Ina Nimerenco	<i>Journal of Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research</i> Vol. 58, Issue 4/2024, (online) https://ecocyb.as.ro/nr2024_4/15_NarcisCopca_ConstantaMihae_scuPintia_ICES_S%20corectat%20(1).pdf	0.9	ISSN 1842–3264 Clarivate, Scopus
11	Studiu descriptiv privind sitatia episoadelor de spitalizare datorate ulcerului gastroduodenal in Romania, in ultimul deceniu	Carmen Sasu, Marius Ciutan	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/4/2024;		Google Scholar, Index Copernicus, DOAJ, Scopus
12	Artroplastia de genunchi in Romania, distributia si evolutia episoadelor de spitalizare in ultimul deceniu	Carmen Sasu, Marius Ciutan	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/4/2024;		
13	Studiu descriptiv privind situația episoadelor de	Carmen Sasu, Marius Ciutan	<i>Management în sănătate</i>		

	spitalizare prin diabet zaharat în România, în ultimul deceniu/Descriptive study on hospitalization episodes due to diabetes mellitus, situation in Romania, in the last decade		XXVIII/3/2024; pp. 13-18 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/129/240		
14	Diferențele de gen în insecuritățile legate de imaginea corporală și intervențiile cosmetice/Gender differences in body image insecurities and cosmetic interventions	Mădălina Gabriela Matei, Andreea Sălcudean, Cristina Raluca Bodo, Dora Câmpian, Elena Gabriela Strete, Ramona Amina Popovici, Dana Emanuela Pitic, Ramona Camelia Anculia, Andreea Mihaela Kiș, Laura Diana Popovici, Daniela Georgeta Popovici	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/3/2024; pp. 5-8 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/128/236		
15	Analiza episoadelor de spitalizare prin AVC, România/Analysis of hospitalization episodes due to stroke, România	Sorana Lixandru, Mariana Postolache	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/2/2024; pp.19-25 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/123/232		
16	Importanța comunicării non-verbale în practica medicală dentară/The importance of non-verbal communication in dental practice	Iustin Olariu, Dana Emanuela Pitic, Diana Făinărea , Ramona Amina Popovici, Diana Sârbu, Adela Boroghina, Naomi Sarah Protea (Candeanu), Laura Diana Popovici, Robert Folescu, Alexandru Daniel Pinte, Daniela Georgeta Popovici , Laria-Maria Trusculescu	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/2/2024; pp. 8-12 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/121/228		
17	Managementul fricii și anxietății în cabinetul stomatologic în timpul tratamentelor stomatologice/Management of fear and anxiety in the dental office during treatments	Talpos Serban , Olariu Iustin, Hosszu Tiberiu , Cojocariu Carolina, Marian Dian , Radu Roxana, Toser Isabela, Alexandru Daniel Pinte, Daniela Georgeta Popovici , Veja (Ilyes) Ioana	<i>Management în sănătate</i> XXVII/2/2024; pp. 3-7 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/120/226		
18	Rolul si importanța social media în comunicarea medicală: impactul asupra colaborării cu pacienții în serviciile stomatologice/The role and importance of social media in	Andreea Sălcudean, Ramona Amina Popovici, Andreea Mihaela Kiș, Laria Maria Trusculescu, Dana Emanuela Pitic, Stela Iurciuc, Adrian Cosmin Ilie, Daniela Georgeta Popovici , Laura Diana Popovici,	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/1/2024; pp. 20-26 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/115/222		

	medical communication: impact on collaboration with patients in dental services	Robert Nikolas Folescu, Diana Făinărea , Iustin Olariu			
19	Insuficienta cardiaca - studiu descriptiv privind situația episoadelor de spitalizare în România, 2014-2023/ Heart failure – descriptive study on hospitalization episodes in Romania, 2014-2023	Marius Ciutan, Carmen Sasu	<i>Management în Sănătate</i> XXVIII/1/2024; pp. 15-19 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/114/220		
20	Prevenția salvează vieți/ Prevention saves lives	Sorana Lixandru, Mariana Postolache	<i>Management in health</i> XXVIII/1/2024; pp.9-14 https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/113/218		
21	Perspective în Reformarea Sistemul de Sănătate Portughez/ Perspectives in the Portuguese health service reform	Aurora Dragomirișteanu , Marius Ciutan, Sorana Lixandru, Mariana Postolache , Joana Seringa, Blandina Dobrescu, Cláudia Almeida	<i>Management în sănătate</i> XXVIII/1/2024; pp. 4-8, https://journal.hungrybytes.co/index.php/inmss/article/view/112/216		
22	The Economic Burden of Alopecia Areata in Romania.	Strilciuc, S.; Olteanu, R.; Lăpădatu, R.; Grad, D.-A.; Vlădescu, C. ; Nicolescu, A. C.	Preprints 2024, 2024010861. https://doi.org/10.20944/preprints202401.0861.v1		
23	The Economic Burden of Atopic Dermatitis in Romania: A Broad Perspective.	Nicolescu, A. C.; Strilciuc, S.; Lapadatu, R.; Grad, D. A.; Vlădescu, C. ; Olteanu, R.	Preprints 2024, 2024010830. https://doi.org/10.20944/preprints202401.0830.v2		

Anexa 2

Prezență la evenimente științifice în anul 2024

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
1	Prezentare orală “Set de resurse pentru prevenirea, diagnosticarea și gestionarea burnout-ului întâlnit în rândul studenților mediciști și studenților din domenii conexe medicinei – rezultate ale unui proiect european”	Georgeta Popovici, Raluca Sfetcu, Cristian Vlădescu	Simpozionul “Vulnerabilitate a în Adolescență – abordare medico-psiho-sociala”	Colectivele de Cercetare in Pediatrie si Obstetrica Sociala si Cercetare in Sanatate Mintala in colaborare cu UMFCD si Institutul pentru calitatea Vietii a Academiei Romane	21 Noiembrie București
2	Programe naționale de sănătate curative – tranziția către un model coordonat cu servicii integrate centrate pe pacient	Aurora Dragomirișteanu	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar, Ediția a XIa	ISPOR România – Societatea Română de Farmacoeconomie, UMFST Târgu Mureș	19 octombrie 2024 Poiana Brașov
3	Moderator secțiune: Financing Universal Healthcare – Setting Priorities in a Context of Increasing Demand	Cristian Vlădescu	Workshop: Prioritizing investments: Financing Universal Healthcare and Innovation	Institutul Aspen România / Aspen Institute Romania’s Healthcare & Quality of Life Program	1-2 Octombrie București
4	Prezentare: Spitale în transformare, sănătatea în transformare	Cristian Vlădescu	ROHO Romanian Hospital & Healthcare Convention 2024	BORO PR & Communication	26 septembrie 2024 București
5	Speaker	Cristian Vlădescu	Conferință pentru Ziua Mondială a siguranței pacientului	ANMCS în colaborare cu Consiliul Național al Siguranței Pacientului, ASM, CMR, UMF Carol Davila	17 septembrie 2024 București
6	Prezentare: A future-ready healthcare system:	Cristian Vlădescu	Advancing Romania’s path towards digital health. From	AMCHAM România și Ministerul Sănătății	13 septembrie 2024 București

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
	Harnessing scientific evidence and data-driven strategies în cadrul dialogului cu tema Pioneers & Best Practices in Digitalization and Patient Registries		Paper to Smart Digital Medical Management		
7	Prezentare în cadrul temei: Capitalul uman în sănătate și modernizarea sistemului medical	Cristian Vlădescu	Masa rotundă „Investițiile în sănătate sunt investiții în viitorul României. Finanțarea și dezvoltarea sistemului medical”	Consiliul Investitorilor Străini, în cadrul proiectului „Lideri pentru Excelență în Sănătate”	11 iulie 2024, București
8	Prezentare în cadrul temei: Eficientizarea costurilor prin investiția în programe de screening	Cristian Vlădescu	Masa Rotundă “Punem binele în față”, organizată pentru discutarea extinderii programului de screening neonatal în România	Novartis România	25 iunie 2024, București
9	Prezentare: Regional variations in hospitalization in Romania: a comprehensive dashboard of socio-economic and health indicators, 2019 vs. 2023	Constanța Mihăescu-Pinția, Marina Diana Agafitei, Narcis Copcă, Bogdan Paul Saftiuc	A 7-a ediție a conferinței ICESS (International Conference on Economics and Social Sciences) 2024 – “Exploring Global Perspectives: The Future of Economics and Social Sciences”	Academia de Studii Economice București	14 iunie 2024 București

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
10	Prezentare: Evaluation of hospitalization services utilization for acute and chronic patients: cluster analysis of regional determinants in Romania, 2019 vs 2023	Constanța Mihăescu-Pinția , Narcis Copcă, Marina Diana Agafiței	A 7-a ediție a conferinței ICESS (International Conference on Economics and Social Sciences) 2024 – “Exploring Global Perspectives: The Future of Economics and Social Sciences”	Academia de Studii Economice București	14 iunie 2024 București
11	Participare Masă rotundă cu tema “Programul de Inovație în Sănătate – Direcții și modele de bună practică”.	Cristian Vlădescu	Institutul Aspen România a organizat, sub egida programului Aspen Healthcare & Quality of Life,	Institutul Aspen România / Aspen Institute Romania’s Healthcare & Quality of Life Program	11 iunie 2024, București
12	Prezentare sesiunea plenară: What to finance first? Prioritising investments and spending	Diana Păun, Josep Figueras, Cristian Vlădescu , Larisa Mezinu, Federico Lega, Stefan Strilciuc	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
13	Prezentare sesiunea plenară: Opening ceremony - Shaping and managing innovative health ecosystems	Sandra C. Buttigieg, Alexandru Rafila, Cristian Vladescu , Tomas Zapata	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
14	Workshop on International Practices for the professional body of experts in the management of health services	Catherine Keller, Federico Lega, Alexandre Lourenço, Jaume Ribera, Eric de Roodenbeke, Cristian Vladescu	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
15	Moderator pentru sesiunea: Healthcare Workforce, Policy Reform and Strategic Frameworks	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
16	Moderator pentru sesiunea:	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința EHMA 2024 “Shaping and	European Health Management	5-7 iunie 2024 București

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
	Professional wellbeing and collaborative practices		managing innovative health ecosystems”	Association, INMSS	
17	Moderator pentru sesiunea: Training, competence and digital proficiency	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
18	Moderator pentru sesiunea: Data-driven decisions	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
19	Prezentare: Unitary collection tools, cost calculation and cost standard methodologies at hospital sector level. Case study: Romania	M.Ciutan, A.Geană, S.Muşat, D.G.Popovici, S.G. Scîntee, C.Vlădescu	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
20	Prezentare: People-centred health services: framework for ethical allocation of resources for priority	Aurora Dragomiristeanu, Constanta Mihaescu-Pintia, Simona Musat, Stefania Rasoiu	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
21	Prezentare: The hospital performance assessment by Pabon Lasso	Aurora Dragomiristeanu, Marius Ciutan, Simona Muşat, Maria Jeana Obretin, Danuț Nicolae Ciocan	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
22	Prezentare: Burnout among health professionals - effective interventions for effective management	S.G. Scintee, M. Ciutan, D. G. Popovici, S. C. Lixandru Dohotariu, M. Postolache, G. Mihailescu R. Sfetcu	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
23	Prezentare: Monitoring and evaluation of regional masterplans for	Aurora Dragomiristeanu, Constanta Mihaescu-Pintia, Simona Musat,	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
	health services in Romania	Lavinia Panait, Cristina Lupan	health ecosystems”		
24	Poster: Strategic planning of hospital infrastructure – Romanian model	M. Ciutan, C. L. Panait, C. Sasu, C. Jitariu, S. Lixandru, M. Postolache, A. Dragomirișteanu	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
25	Poster: Trend in Human Resources for Health in Post-versus Pre-Pandemic Period	C. Sasu, C. L. Panait, M. Ciutan, G. Popovici, C. A. Stoina, C. Jitariu, S. G. Scîntee	Conferința EHMA 2024 “Shaping and managing innovative health ecosystems”	European Health Management Association, INMSS	5-7 iunie 2024 București
26	Prezentare: Finanțarea sistemului de sănătate din România – prezent și perspective	Aurora Dragomirișteanu	Școala pentru jurnaliști în sănătate cu tema: România la răscrucea vânturilor finanțării - Eficiență și finanțare în sistemul de sănătate din România - 2024	Viața Medicală	31 mai – 1 iunie 2024, Acacia Village (Ogrezeni-Giurgiu)
27	Prezentare: Reformele medicinei de familie în România și rezultatele obținute	Silvia Gabriela Scîntee	Al V-lea Congres al medicilor de familie din Republica Moldova	Asociația Medicilor de Familie din Republica Moldova	17-18 mai 2024 Chișinău
28	Prezentare orală: Prezentare de țară “National Electronic HWF Registry”	Teodor Blidaru Georgeta Popovici , Georgeta Dinculescu Mihai Buzatu Dragoș Iordache, Ioana Novac	“WHO/NHSE Working for Health 2030 – Closure Event”	WHO	14 mai 2024 Online
29	Speaker: Reînnoind tradiția moașelor pentru un viitor sănătos și durabil	Cristian Vlădescu	Eveniment celebrare Ziua Internațională a Moașei	Ministerul Sănătății și OAMGMAMR, cu sprijinul Biroului OMS în România	14 mai 2024 București
30	Prezentare: Screeningul cancerului colorectal în politicile publice din România/	Lavinia Panait, Georgeta Popovici, Sorana Lixandru, Marius Ciutan	European Public Health Week	EUPHA	13 mai 2024 București

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
	Colorectal cancer screening in public policies in Romania				
31	Guest speaker: Session III - Hospital care: Case study on the CaPeSSCoSt project and priorities in improving the quality and performance of hospital services through cost evaluation and standardization	Cristian Vlădescu	ASPEN CUSTOM HEALTHCARE SEMINAR The Socio-Economic Impact of Increasing Public Health Spending in Romania: Scenarios and Long-Term Benefits	Institutul Aspen România / Aspen Institute Romania's Healthcare & Quality of Life Program	25-27 Aprilie 2024 București
32	Membru Panel discuții Spitale, Medicamente, Investiții	Cristian Vlădescu	Eveniment Profit Health.Forum Ed. XIII cu tema Radiografia cheltuielilor din sănătate. Finanțare realistă, subfinanțare, cheltuieli ineficiente sau risipă?	Profit.ro, Team Innovation Media, Profit News.	1 Aprilie 2024 București